

WSPiA im. Mieszka I w Poznaniu
Filia w Nowym Tomyślu
KIERUNEK PIELĘGNIARSTWO
STUDIA I STOPNIA
SZCZEGÓŁOWY PROGRAM NAUCZANIA

Informacje ogólne:

Nazwa w języku polskim: Farmakologia											
1. Kod zajęć: P I/2/_A_14				2. Liczba punktów ECTS: 3							
3. Kierunek:	PIELĘGNIARSTWO			7. Liczba godzin:	Ogółem	Wykłady	e – learning	Ćwiczenia	Konwersatoria	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe
4. Specjalność:	-			8. Studia stacjonarne:	65	30	10		25	0	0
5. Rok studiów	PIERWSZY										
6. Semestr:	2			10. Poziom studiów:	I stopnia						
Koordynator i osoby prowadzące(imię nazwisko, tytuł/stopień naukowy Koordynator: dr hab. n. farm. Krzysztof Kus, kkus1969@gmail.com , +48 602 308 220											
11. Forma zaliczenia:	EGZAMIN (P)			12. Język wykładowy:	Polski						

Informacje szczegółowe

1.Cele kształcenia 5 – 10(intencje wykładowcy):	
C 1.	Znajomość grup środków leczniczych (LADME, interakcje lekowe, interakcje lek-pożywienie, działania niepożądane substancji aktywnych, postacie farmaceutyczne leków, schemat dawkowania).
C2	Znajomość podstawowych zasad stosowania wybranych farmakoterapii u pacjentów.
C3	Podstawy znajomość zasad leczenia z wykorzystaniem krwi ludzkiej i środków krwiozastępczych.
C 4.	Podstawowa znajomość medycznych baz danych i informatorów medycznych - jako źródła wiedzy o preparatach leczniczych.
C 5.	Znajomość ordynowania leków w ramach kontynuacji zleceń lekarskich.
C 6.	Przedstawienie odmienności stosowania farmakoterapii u osób w okresie ciąży i laktacji.
2. Wymagania wstępne:	
Podstawowa wiedza z zakresu podstaw fizjologii, patofizjologii, biologii oraz biochemii	
3. Efekty kształcenia wybrane dla przedmiotu (kierunkowe, specjalnościowe, specjalizacyjne):	
<p style="text-align: center;">W zakresie wiedzy Student zna i rozumie:</p>	

Symbol kierunkowego efektu kształcenia	Symbol przedmiotowego efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla przedmiotu założonego efektu kształcenia kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu kształcenia	Symbol postawionego celu/ów
A.W19.	Pek1_A_14-A.W19	Zna poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne;	Zaliczenie – sprawdzian testowo-pisemny (D)	C1., C3., C6.
A.W20.	Pek2_A_14-A.W20	Zna i rozumie podstawowe zasady farmakoterapii	Zaliczenie – sprawdzian testowo-pisemny (D)	C2., C5.
A.W21.	Pek3_A_14-A.W21	Zna poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania	Zaliczenie – sprawdzian testowo-pisemny (D)	C1., C3., C5., C6.
A.W22.	Pek4_A_14-A.W22	Rozumie wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków	Zaliczenie – sprawdzian testowo-pisemny (D)	C1., C6.
A.W23.	Pek5_A_14-A.W23	Rozumie ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków	Zaliczenie – sprawdzian testowo-pisemny (D)	C1., C2., C4., C5.
A.W24.	Pek6_A_14-A.W24	Zna zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich	Zaliczenie – sprawdzian testowo-pisemny (D)	C4., C5.
A.W25.	Pek7_A_14-A.W25	Zna i rozumie zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi	Zaliczenie – sprawdzian testowo-pisemny (D)	C3., C6.
D.W6.	Pek8_D_14-A.W6	Zna i rozumie właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	Zaliczenie – sprawdzian testowo-pisemny (D)	C1., C2., C4, C5., C6.
W zakresie umiejętności Student potrafi:				
Symbol kierunkowego efektu kształcenia	Symbol przedmiotowego efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla przedmiotu założonego efektu kształcenia kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
A.U8.	Pek1_A_14-A.U8	Potrafi posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych	Obserwacja studenta (F) oraz zaliczenie – sprawdzian testowo-pisemny (D)	C2., C4., C5.
A.U9.	Pek2_A_14-A.U9	Potrafi wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich	Obserwacja studenta (F) oraz zaliczenie – sprawdzian testowo-pisemny (D)	C4., C5.
A.U10.	Pek3_A_14-A.U10	Potrafi przygotowywać zapis form	Obserwacja	C1., C2., C6.

		recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza	studenta (F) oraz zaliczenie – sprawdzian testowo-pisemny (D)	
C.U11.	Pek4_A_14-A.U11	Potrafi przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami	Obserwacja studenta (F) oraz zaliczenie – sprawdzian testowo-pisemny (D)	C1., C2.
C.U12.	Pek5_A_14-A.U12	Potrafi podawać pacjentowi leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza lub zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz obliczać dawki leków	Obserwacja studenta (F) oraz zaliczenie – sprawdzian testowo-pisemny (D)	C1., C6.
C.U21.	Pek6_A_14-A.U21	Potrafi pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze	Obserwacja studenta (F) oraz zaliczenie – sprawdzian testowo-pisemny (D)	C1., C2., C6.
C.U37.	Pek7_A_14-A.U37	Potrafi dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania	Obserwacja studenta (F) oraz zaliczenie – sprawdzian testowo-pisemny (D)	C1., C4., C5.
D.U14.	Pek8_A_14-A.U14	Potrafi przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia	Obserwacja studenta (F) oraz zaliczenie – sprawdzian testowo-pisemny (D)	C4., C5.
D.U18.	Pek9_A_14-A.U18	Potrafi rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	Obserwacja studenta (F) oraz zaliczenie – sprawdzian testowo-pisemny (D)	C1., C2., C3.
D.U24.	Pek10_A_14-A.U24	Potrafi oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe	Obserwacja studenta (F) oraz zaliczenie – sprawdzian testowo-pisemny (D)	C1., C3., C4.
D.U26.	Pek11_A_14-A.U26	Potrafi przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	Obserwacja studenta (F) oraz zaliczenie – sprawdzian testowo-pisemny (D)	C1., C3., C4.
W zakresie kompetencji społecznych Student jest gotów do:				
Symbol kierunkowego efektu kształcenia	Symbol przedmiotowego efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla przedmiotu założonego efektu kształcenia kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
D.K2.	Pek1_KS_14-KS2	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności w	Obserwacja studenta (F)	C1, C2

		zakresie farmakologii i farmakokinytyki		
D.K5	Pek2_KS_14-KS5	Przestrzega praw pacjenta	Obserwacja studenta (F)	C5, C6
D.K6.	Pek3_KS_14-KS6	Rzetelnie i dokładnie prowadzi wywiad i nadzoruje farmakoterapię	Obserwacja studenta (F)	C2, C3, C5
D.K7.	Pek4_KS_14-KS7	Potrafi dochować tajemnicy zawodowej dotyczącej jednostek chorobowych i sposobu ich leczenia	Obserwacja studenta (F)	C2
D.K8.	Pek5_KS_14-KS8	Współdziała prawidłowo w zespołach interdyscyplinarnych	Obserwacja studenta (F)	C4, C5
4. Treści programowe:				
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe		Odniesienie do efektów kształcenia-Symbol	
TK_1	Wykłady	Podstawy farmakologii ogólnej. Farmakokinytyka i farmakodynamika leku Podział leków ze względu na grupy terapeutyczne i chemiczne.	A.W19, A.W22, A.W25, A.U8, C.U11, C.U12, C.U37, D.U18, D.K2, D.K7,	
TK_2		Antybiotyki i antybiotykoterapia w wybranych jednostkach chorobowych	A.W19, A.W21, D.U26, D.K2, D.K7,	
TK_3		Farmakoterapia układu oddechowego	A.W19, A.W21, D.W.6 D.U26, D.K2, D.K6,	
TK_4		Podstawy toksykologii leków. Nietolerancja a toksykologia produktów medycznych i higienicznych	A.W19, A.W22, A.W23, D.W.6, C.U12, D.U18, D.U24, D.K5, D.K6,	
TK_5		Podstawy interakcji lekowych	A.W19, A.W22, A.U9, C.U12, D.U24, D.K5, D.K7,	
TK_6		Wprowadzenie do leków dermatologicznych	A.W19, A.W21, C.U21, D.U18, D.U24, D.K7,	
TK_7		Ośrodkowy i obwodowy układ nerwowy - neuroprzekaźniki	A.W19, A.W22, D.U26, D.K6,	
TK_8		Zasady leczenia bólu – podział leków przeciwbólowych	A.W19, A.W21, D.U24, D.K2, D.K6,	
TK_9		Leki wpływające na czynność układu pokarmowego	A.W19, A.W21, C.U37, D.U26, D.K7,	
TK_10		Podstawy terapii hormonalnej i antykoncepcji	A.W20, A.W21, A.W23, C.U37, D.K2, D.K2, D.K6,	
TK_11	E – learning	Chemioterapeutyki stosowane w infekcjach bakteryjnych i wirusowych.	A.W19, A.W21, A.W23, D.U26, D.K8,	
TK_12		Rodzaje wstrząsów i postępowanie farmakologiczne	A.W20, A.W22, A.W23, D.W.6 A.U8, D.K7,	
TK_13		Interakcje lek-lek, lek-pożywienie	A.W19, A.W22, A.W23, D.W.6, C.U11, C.U12, C.U21, D.U18, D.U24, D.K5,	
TK_14		Wprowadzenie do medycznych i farmaceutycznych baz danych. Podstawowe zasady ordynowania leków zgodnie z istniejącymi przepisami prawnymi	A.W20, A.W22, A.W24 A.U8, ,	

			A.U9, A.U10, C.U11, D.K5,
TK_15		Leki wpływające na przemianę materii. Profilaktyka – efektywność szczepionek	A.W19, A.W21, D.W.6, C.U37, D.U18, D.U24, D.K7,
TK_16	Konwersatoria	Medyczne i farmaceutyczne bazy danych w praktyce pielęgniarstwa	A.W20, A.W22, A.W24 A.U8, A.U10, C.U11, D.U14, D.K5,
TK_17		Zasady ordynowania leków – wypisywanie recept w aspekcie opieki pielęgniarstwa – zasady, błędy, braki formalne	A.W20, A.W21, A.W24 A.U8, , A.U9, A.U10, C.U11, C.U12, C.U37, D.U14, D.K5,
TK_18		Zasady ordynowania leków – wypisywanie recept w aspekcie opieki pielęgniarstwa – interakcje lekowe na receptę	A.W20, A.W21, A.W24 A.U8, , A.U9, A.U10, C.U11, C.U12, C.U37, D.U14, D.K5,
TK_19		Leki psychotropowe i znieczulające (ogólne zasady stosowania)	A.W19, A.W21, D.U26, D.K2, D.K6,
TK_20		Leki znieczulające miejscowo	A.W19, A.W22, C.U21, D.U24, D.K7,
TK_21		Suplementy diety i wyroby medyczne	A.W20, A.W22, D.U14, D.K6,
TK_22		Leki nasenne i uspokajające	A.W19, A.W21 D.U24, D.K2, D.K6,
TK_23		Leki przeciwpadaczkowe i stosowane w leczeniu choroby Parkinsona	A.W19, A.W21 D.U24, D.K2, D.K6, D.K8,
TK_24		Leki pielęgnacyjne i pochodzenia roślinnego	A.W19, A.W21, C.U21, D.U24, D.K7,
TK_25		Leki zwiotczające mięśnie, stosowane w okresie porodowym i moczopędne	A.W19, A.W21, D.U24, D.K6,
TK_26		Leki stosowane w okulistyce	A.W19, A.W21, C.U11, D.K6, D.K8,
TK_27		Leki układu krążenia. Farmakoterapia choroby wieńcowej i ostrego zespołu wieńcowego. Leczenie zawału serca	A.W19, A.W21, A.W25, D.U26, D.K2, D.K2, D.K6, D.K8,
TK_28		Farmakoterapia cukrzycy	A.W20, A.W22, A.W23, D.W6, D.U26, D.K2, D.K8,
TK_29		Immunofarmakologia	A.W20, A.W21, A.W25, D.W6, D.U26, D.K2, D.K6, D.K8,
TK_30		Leki przeciwnowotworowe	A.W20, A.W21, A.W23, D.W6, D.U26, D.K2, D.K6, D.K8,

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

F – Formułujące – obserwacja wykonywanych zadań, interpretacja wyników zadaniowych, obecność na zajęciach (pozytywne oceny)

P – Zaliczenie praktyczne – wypisywanie recept i przeszukiwanie zadaniowe medycznych baz danych,

Przedmiot kończy się egzaminem całłościowym w formie testu.

Test końcowy składający się z pytań zamkniętych i otwartych obejmujący godziny zgodne z programem nauczania. Do testu dopuszcza się osoby,

które mają oceny pozytywne z częściowych sprawdzianów oraz uczestniczyły w zajęciach zgodnie z regulaminem uczelni oraz przedmiotu.

Progi procentowe: test

93% - 100% - 5,0 (bardzo dobry)
 84% - 92% - 4,5 (ponad dobry)
 76% - 83% - 4,0 (dobry)
 68% - 75% - 3,5 (dość dobry)
 60% - 67% - 3,0 (dostateczny)
 poniżej 60% - 2,0 (niedostateczny)

5	Bardzo dobry – znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje
4,5	Ponad dobry – bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje
4	Dobry – dobra wiedza, umiejętności, kompetencje
3,5	Dość dobry – zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje, ale ze znacznymi niedociągnięciami
3	Dostateczny – zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje, z licznymi błędami (próg 60%)
2	Niedostateczny – niezadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje (poniżej 60%)

6. Metody prowadzenia zajęć:

- Wykład
- Pokaz z instruktażem
- Rozmowa i dyskusja dydaktyczna
- Praca w grupie

7. Literatura (podajemy wyłącznie pozycje do przeczytania przez studentów a nie wykorzystywane przez wykładowcę)

Literatura obowiązkowa:	Literatura zalecana:
Rajtar – Cynke G: Farmakologia. Podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu Akademii Medycznych, Wydawnictwo PZWL, 2015.	Beat Schmid, Petra Strub, Andrea Studer: Farmakologia dla zawodów pielęgniarstkich , MedPharm, 2013.
Katzung B, Masters S, Trevor A: Farmakologia ogólna i kliniczna, Wydawnictwo Czelaj, Lublin 2013	
Buczko W, Danysz A: Farmakologia , Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2015	
Pharmindex (podręczny indeks leków), Media Poland, 2019.	

8. Kalkulacja ECTS – proponowana: (na podstawie poniższego przykładu)

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
	Studia stacjonarne
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	60
Praca własna studenta/ e-learning	10
Studia literaturowe	
Przygotowanie prezentacji(o ile występuje	-
Praktyki zawodowe	-
SUMA GODZIN	70
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	3